

OPINIONS

Nº 71 - Any 2016

La hipocresia... La mentida... La veritat...

La hipocresia o falsedat:

És una actitud esporàdica o constant de fingiment, sobre idees, qualitats o sentiments dels quals s'està mancat o ens sobrepassen i que, es manifesten: parlant o, exhibint un comportament que no té res a veure amb el que veritablement es pensa o s'és.

Malgrat saber que la postura personal de quins l'empren no es creïble, als hipòcrites, els deixem dir, doncs, a diferència dels mentiders, no fan mal a ningú, només pretenen donar una bona aparença, agradar als altres, dissimular una ambició o adquirir reputació.

La mentida

¿Què és la mentida? Segons el diccionari: és la comunicació d'un fet com a cert, sabent intencionadament, que el que s'està dient és parcial o totalment fals.

Hi ha varis tipus de mentides, entre elles, les més corrents són: la que es fa servir per disfressar la gravetat d'una situació (que acostumem a anomenar "mentida pietosa"); la que s'empra per defensar la intromissió en la vida privada; la manifestada en benefici propi sense fer mal a ningú; la que serveix per salvaguardar la vida o els béns; la que es diu per donar-se importància davant altres; la que s'expressa sense malícia, engrandint o empetitint un fet, i, la que es barreja el fals amb el vertader per donar més credibilitat al que s'està dient.

Totes elles no difamen a ningú; però, n'hi ha una que és la més recriminable: és la dita conscientment amb intenció de perjudicar, humiliar o deixar en entredit la dignitat d'una persona.

Qui l'emet, sap l'efecte devastador que pot ocasionar, però, no pot deixar de mentir, sent plaer expressant successos falsos o, tergiversant i retocant esdeveniments, per fer-los més creïbles, davant un públic àvid de practicar la xafarderia del, "¿no saps...?" o el "¡¡sé del cert...!!"

Qui exerceix aquest tipus de mentida, a part de voler fer mal, acostuma a fer-la servir com a mecanisme de defensa, per pal·liar l'ansietat que desestabilitza el seu equilibri emocional, com pot ser: la gelosia, l'enveja, la venjança, la inseguretat, els complexos...

Ens hem empassat mentides que han estat dites per encobrir infinites formes de corrupció: institucions que no han estat transparents, dirigents, de tota mena (polítics, religiosos o privats), que, sense cap mèrit que ho justificués, han arribat a ocupar llocs importants per favoritisme i, s'han vist obligats a mentir descaradament per donar una bona imatge. Altres, han mentit per exercir la facultat de fer i desfer al seu antull, i, altres, per omplir les seves butxaques amb abundosos beneficis que els han permès portar una vida luxosa.

Per sort, estem vivint una època en què, les mentides institucionalitzades, que encobrien un abús de poder o infinites formes de corrupció, van sent descobertes i, qui vulgui exercir-les, haurà de pensar-ho dues vegades, si no vol rebre les conseqüències del seu comportament.

No hauríem de confondre mentir amb amagar. La ment i el cor són un pou de sentiments, desigs inconfessables, pors, preocupacions, obsessions, fins i tot manies, que són exclusivament de la nostra privacitat i, això, no vol dir que, per no manifestar-les, estiguem mentint.

¿Tenim tendència a enganyar? ¿Ho fem pel resultat que ens podria aportar anar amb la veritat per davant? ¿Es mentider qui expressa una cosa falsa o equivocada si està convençut que allò que diu és veritat? ¿Menteix qui fa anar les seves “armes” per seduir i traure’n un profit? ¿Es pot classificar com a mentida alimentar una fantasia de successos passats o, esdeveniments futurs que no és podran realitzar? ¿Acabem creient les nostres pròpies mentides?.

Moltes preguntes que, ben segur, cadascú, tindrà una resposta.

Malgrat la **hipocresia**, i la **mentida** són el pa de cada dia, encara hi ha qui amb el seu exemple demostra que, la bondat, el respecte i les bones maneres, també existeixen.

Són aquelles persones senzilles, però que no es deixen ensarronar, que tenen valors propis i estan disposades a sacrificar-se, dia a dia, pels altres, sense tenir en compte el color de la pell o les nafres d’un cos malmès per una malaltia. Són persones que, amb la seva cura, honradesa i tendresa, porten un bri d’alegria, inclús d’esperança, a la soledat de tantes ànimes.

La veritat:

No hi ha una resposta definitiva sobre què és la veritat. Hi ha veritats absolutes, com per exemple: que el sol dóna llum i calor. Però, hi ha veritats que, amb el pas del temps, es van modificant.

Diu Ramón de Campoamor en un dels seus poemes *“En este mundo traidor nada es verdad ni es mentira todo es según el color del cristal con que se mira”*.

Una manera d’expressar que no estem mai en possessió d’una veritat inamovible, doncs els nostres coneixements són limitats o estan sotmesos a un context social, polític o religiós que va canviant amb el pas del temps.

La ment del ser humà es mutable i accepta que les idees es vagin modificant: descobriments científics, una mala salut, pròpia o de sers estimats, experiències emocionals on els sentiments, d’odi, enveja, amor o desamor... juguen un gran paper.

Quantes parelles s’han jurat amor etern i al cap d’un temps, aquell amor que, en el seu dia, va ser una veritat, amb el pas del temps va finalitzar, passant a ser, “una veritat expirada”.

També trobaríem quins s’aferrin a les conviccions de tota la vida i no els interessa donar pas a altres alternatives, no volen dependre de res ni de ningú i prefereixen més, romandre en la ignorància. Res a dir, no deixa de ser una manera molt particular d’entendre la veritat.

A vegades, les persones només desitgem la veritat en un sentit figurat. No volem escoltar res que ens desagradi o que ens allunyi d’una fantasia que hem anat creant en el subconscient, malgrat la raó va advertint que, “aquella veritat” que hem forjat, no té res a veure amb la realitat.

¿És veuria modificada la nostra veritat si ens diagnosticuessin que només ens queda un mes de vida? ¿Seguiríem amb el comportament que hem emprat sempre sense immutar-nos? O, ¿deixaríem de banda les pors i covardies i, trauríem forces d'allà on fos per realitzar els nostres anhels més amagats?

Cal haver passat molts hiverns, per viure sense tenir cap necessitat de mentir i poder manifestar (sense ofendre), veritats de tota mena.

Però... hi ha una excepció on no cal la longevitat ni es mira prim en manifestar les coses tal com són.

Segons Plini el vell, "*In vino veritas*" (En el vi hi ha la veritat).

El vi és un instrument poderós perquè es deixin anar grans veritats que mai s'haurien dit en estat de sobrietat.

Sabem o intuïm, que la persona en estat d'embriaguesa, està dient el que pensa sense embuts, que no parla per agradar i, malgrat no estigui en òptimes condicions per emetre el que creu és veritat, les seves paraules ens desconcerten, fins i tot, poden arribar a ferir-nos, si fan referència a comportaments o sentiments íntims i personals, quan sabem són veritat.

Diu la dita: "el cor té motius que la raó no entén". Anant cadascun pel seu cantó ¿qui és el posseïdor de la veritat?

La ment només imposa raons, estratègies i càlculs. El cor no imposa, ni delibera, ni menteix, només se sent ennuvolat per un sentiment i, batega amb tanta força, que sembla ha de sortir del pit quan, entre dues persones, sorgeix una atracció, física i anímica, que els fa sentir aclaparats per un sentiment tan profund, que no poden controlar ni eradicar, inclús els fa por, que pugui arribar a canviar les seves vides perquè, aquestes, ja estan encarrilades.

Aquesta por, no és res més, que la insistència de la raó avisant del que pot passar, quan el cor, amb ganes que es realitzi el que realment desitja, pugui arribar a predominar sobre la ment.

El sentiment que hi ha en el cor és autèntic, les raons que hi ha en la ment també ho són i la certesa que no ens arribem a equivocar a l'escollir una cosa o una altra no existeix al cent per cent. Per tant... és difícil prendre una decisió creient és una veritat i no malencertar-la.

Ara bé: hi ha un cas flagrant en què, sens dubte, ha de dominar la raó sobre el cor: és quan algú, practica violència de gènere, amb paraules o amb fets, amb el resultat de causar un dany físic o anímic.

Tenint en compte la quantitat de dones que han mort perquè s'ha emprat en elles violència. Si s'esdevé aquest cas i, per molt que resulti dolorós, s'ha d'allunyar de la nostra vora, del nostre cor i de la nostra ment, a qui sembla té una patologia en la seva personalitat i, aprofita el moment menys imprevist, per descarregar la seva ira.

Cal posar en pràctica aquesta decisió, doncs, en qualsevol moment d'obnubilació, aquest subjecte, pot tornar a agredir, originant un veritable sofriment a tots nivells.

Trobaríem altres veritats, on unes vegades domina el cor, altres la raó i altres impera l'instint, però, no hauríem d'oblidar que, després d'haver passat la vida en mig de tanta veritat i tanta mentida, l'última **veritat** és... una cita amb la mort, de la qual no ens podrem escapolir ni tornar enrere per modificar el comportament d'exaltació, de covardia, o el "tant me fa", que haurem emprat en el decurs de la vida.

Ja que ens hem d'acomiar d'aquest món i, al cap d'un temps haurem caigut en l'oblit, ¿per què, no deixem enrere tot el que ens ha fet vessar tantes llàgrimes en soledat i, vivim el nostre tarannà, sense fer mal a ningú, però, no oblidant que cada dia pot ser el darrer de la nostra vida?.

Un desig:

Finalitzo aquestes Opinions transcrivint un desig que em van fer arribar recentment i que voldria fer extensiu a tots vosaltres:

Malgrat els reis ja fa dies han alleugerat les seves motxilles, desitjo que us hagin deixat el que realment omple la vida... un somni pel que lluitar, un projecte per realitzar, alguna cosa per aprendre, paciència per conviure, algú a qui estimar i alhora... que sigueu correspostos/es.

Maria Mercè Usón